

Sluttrapport

ARKIVUTVIKLINGSMIDLER – MED LOV SKAL KOMMUNALE
DATA DELES

INNHOLD

Innhold.....	1
Innledning.....	2
Sluttrapport – Januar 2025.....	3
1 – Bakgrunn og formål	3
2. Gjennomføring og aktiviteter.....	4
3. Resultater	5
4. Prosjektregnskap	6
5. Vurdering av gevinster og innovasjon.....	6
6. Erfaringsdeling og veien videre	7
7. Bilagsliste.....	8

INNLEDNING

Sandefjord kommune ble i desember 2024 tildelt arkivutviklingsmidler for prosjektet Med lov skal kommunale data deles. I takt med økende krav til håndtering av data i offentlig sektor, står Sandefjord kommune overfor viktige forpliktelser knyttet til informasjonsforvaltning i henhold til EUs Data Governance Act (DGA) og nasjonale standarder som HVD-DCAT-AP-NO og den kommende datadelingsloven som vil gjennomføre EUs Open Data Act i norsk lov. Dette er også et hovedfokus i "Fremtidens digitale Norge – Nasjonal digitaliseringsstrategi 2024-2030". DGA pålegger offentlige organer å sikre god styring og deling av data, inkludert krav til åpenhet, datatilgang og beskyttelse av sensitiv informasjon. HVD-DCAT-AP-NO -standard gir et rammeverk for beskrivelse og tilgjengeliggjøring av datasett, som er avgjørende for sammenstilling og gjenbruk av offentlig data på tvers av sektorer.

SLUTTRAPPORT – JANUAR 2025

Prosjekteier: Sandefjord kommune **Prosjektnavn:** Med lov skal kommunale data deles (Funksjonsbasert prosessregister for integrasjon i Sandefjord kommunes arkiv- og fagsystemer) **Arkivverkets referanse:** 24/37127 **Prosjektperiode:** 01.01.2025 – 31.01.2026 **Tildelte midler:** 250 000 kr **Programområde:** Innovasjonsarena for arkiv – Arkivspira

1 – BAKGRUNN OG FORMÅL

Vi lever i en tid med økt datatilgang, men også økt datakaos. Informasjonsforvaltning har tradisjonelt handlet om å vite *hva* vi har (arkivering) og *hvor* det ligger (katalogisering). Men i møte med kunstig intelligens og kravet om "kun én gang"-prinsippet i offentlig sektor, holder det ikke lenger å vite hvor filen ligger. Vi må vite *hva informasjonen betyr* og *hvordan den henger sammen* med alt annet.

I lys av økende krav til datadeling og robust informasjonsforvaltning i offentlig sektor, har Sandefjord kommune igangsatt prosjektet "Med lov skal kommunale data deles". Prosjektet har mottatt støtte fra Arkivverket gjennom arkivutviklingsmidler og har hatt som mål å:

- Etablere en sikker og bærekraftig praksis for forvaltning og deling av kommunale data. Forberede kommunen på kravene i den nye lov om dokumentasjon og arkiv (arkivloven) og i de kommende **norske dataforvaltningsloven og datadelingsloven**, som vil gjennomføre **EUs Data Governance Act (DGA)** og **Open Data Act** i norsk lov.
- Implementere **HVD-DCAT-AP-NO** som standard for metadata og datakatalogisering.
- Implementere **CPSV-AP-NO** som standard for kommunens prosessregister og grunnlag for kommunens dokumentasjonsplan
- Bidra til målene i **Nasjonal digitaliseringsstrategi 2024–2030**.

2. GJENNOMFØRING OG AKTIVITETER

Prosjektet har fulgt fremdriftsplanen skissert i søknaden, delt inn i fire faser:

Fase 1: Kartlegging og analyse (Q1-Q2 2025)

- **Prosessregister:** Det ble identifisert og beskrevet 473 prosesser i kommunens register.
- **Systemkobling:** Vi hadde ambisjon om 200 prosesser koblet mot system. Så langt er 160 prosesser kartlagt og koblet mot kommunens systemregister.
- **Bevaring og kassasjon (BK):** Funksjonsbasert BK-plan innarbeides i prosessene.

Fase 2: Systemtilpasning og metadata (Q2-Q3 2025)

- **Metadata:** Det ble gjennomført kartlegging av manglende felter i Iconfirm for å ivareta HVD-DCAT-kravene (se vedlegg 1).
- **API-utvikling:** Det ble etablert testmiljø og utviklet API-er for å gjøre prosessregisteret og datasett tilgjengelig for skjema, nettsider og Felles datakatalog (se vedlegg 2).

Fase 3 og 4: Implementering, testing og ferdigstillelse (Q3-Q4 2025)

- **Juridisk kvalitetssikring:** Det er igangsatt arbeide for å utarbeide sjekklister for vurdering av delingsgrunnlag og gjennomført juridiske vurderinger av utvalgte datasett.
- **Ekstern kvalitetssikring:** Det er gjennomført kvalitetssikring av compliance mot ny arkivlov og arkivforskrift. Gjennomført av Jean Philippe Jacquet, Fylkesarkivet i Innlandet.
- **Pilotering:** Seks datasett med høy verdi (bl.a. barnehagedekning, byggesaksdata og barnevernsdata) ble beskrevet og klargjort for publisering.
- **Kompetanseheving:** Deltakelse i nasjonale webinarer og dialog med KS og Digitaliseringsdirektoratet.

3. RESULTATER

Prosjektet har levert følgende konkrete resultater i henhold til søknaden:

1. **Funksjonsbasert prosessregister:** Et operativt register i Iconfirm som fungerer som «master» for behandling av personopplysninger og arkivformål.
2. **Datakatalog:** Etablering av Sandefjord kommunes åpne datakatalog, publisert på Sandefjord kommunes nettsider. Vi ønsker også å publisere i henhold til kravene i Felles datakatalog.
3. **Integrasjoner:** API-er som muliggjør maskinell tilgang til utvalgte datasett. Vi har ambisjon om automatisk oppdatering av bestandsoversikt i dokumentasjonsplan på intranett/nettsider.
4. **Prosessbeskrivelser og rutineverk:** Det er utviklet sjekklister for vurdering av prosesser og datasett før publisering, inkludert personvern, sikkerhet og lisensiering.
5. **Bevissthet og forankring:** Prosjektet vil kunne bidra til økt forståelse for datadeling som en del av kommunens samfunnsoppdrag.

Ved å videreutvikle kommunens funksjonsbaserte prosessregister i verktøyet Iconfirm¹⁰, har kommunen koblet prosesser, systemer og datasett sammen. Dette har resultert i en åpen datakatalog med høykvalitetsdatasett klar for gjenbruk, samt mulig automatisert påføring av metadata for personvern og klassering til arkivsystem.

I tråd med vilkårene for tilskuddet bekreftes det at Arkivportalen benyttes for tilgjengeliggjøring av historisk arkivkatalog der dette er relevant, mens datasettene (metadata) primært forvaltes via Felles datakatalog i tråd med DGA-kravene.

4. PROSJEKTREGNSKAP

Prosjektet har holdt seg innenfor den økonomiske rammen på 250 000 kr tildelt fra Arkivverket. Kommunen har i tillegg bidratt med betydelig egeninnsats (selvkost).

Oppstilling av kostnader (basert på budsjett og status):

Kostnadssted	Budsjett (Søknad)	Faktisk forbruk (NOK)	Kommentar
Kartlegging og analyse	30 000		Dekket delvis av selvkost/egeninnsats
Utvikling og systemtilpasning	120 000	189687,5	API-utvikling og tilpasning av Iconfirm
Integrasjoner	50 000	60000	Fagsystemer, Felles datakatalog, ekstern kvalitetssikring
Opplæring og implementering	25 000*		
Testing og kvalitetssikring	25 000**		Inkl. Testmiljø
Sum	250 000	249687,5	*Vi har brukt tiden, men tatt kostnaden selv. ** Denne kostnaden er inkludert i utvikling og systemtilpasning.

5. VURDERING AV GEVINSTER OG INNOVASJON

Prosjektet har hatt stor nytteverdi ved å kombinere tradisjonell arkivfaglig «orden i eget hus» med nye digitale krav fra EU.

- **Samfunnsnytte:** Tilgjengeliggjøring av datasett som «barnevernsdata» gir verdi for innbyggere og næringsliv, og bygger tillit til kommunens forvaltning.
- **Effektivisering:** Vi har nå en helhetlig oversikt over prosesser som behandler personopplysninger, noe som reduserer risiko og effektiviserer innsyn og deling.
- **Innovasjon:** Koblingen mellom funksjonsbasert bevarings- og kassasjonsplan og datakatalog (DCAT) er nyskapende og løser utfordringen med å holde oversikt over både dokumentasjon og data i samme prosess.

6. ERFARINGSDELING OG VEIEN VIDERE

Sandefjord kommune forplikter seg til å dele erfaringene fra prosjektet.

- **Formidling:** Løsningen og erfaringene er presentert på følgende arenaer;
 - Ringerike kommune i 2025.
 - IKA Kongsbergs arkivlederseminar i 2025.
 - DigDir's Faglig Arena for Informasjonsforvaltning i 2025.
 - Oslo Kommune, Byrådssekretariatet i 2025.
 - Informasjonspilotene i 2026.
 - Horten kommune i 2026.
 - Bærum kommune i 2026.
 - Skien kommune i 2026.
 - Digitaliseringsnettverket Digi-TV i 2026.
- **Deling:** Vi deler gjerne rammeverket med andre kommuner via Felles Datakatalog for å bidra til en felles praksis i sektoren. Vi har utarbeidet en sjekkliste for arbeid med prosessregister, dataforvaltning og datadeling (se vedlegg 3).
- **Forvaltning:** Det vil igangsettes arbeide for å etablere en langsiktig forvaltningsmodell for datakatalogen for å sikre at dataene holdes oppdatert etter prosjektslutt.
- **Kompleksitet i regelverk:** Juridiske vurderinger knyttet til personvern, informasjonsforvaltning og nytt arkivregelverk krever betydelig kompetanse.
- **Kompetansenettverk:** Behov for å videreutvikle dette området. I prosessen har vi opplevd å stå forholdsvis alene med utviklingen. Vi har hatt få sparringspartnere i kommunal sektor, da det har vært vanskelig å finne ressurser med kompetanse innen "orden i eget hus". Nasjonalarkivet ved Martin Bould, Tor Anton Gaarder og pensjonist Berg, samt Digdir ved Kurt Stian Fagerbakke, Kjersti Stenerud Steien og Espen Slotvik har gitt verdifull innsikt i dette arbeidet.
- **Teknisk interoperabilitet:** Integrasjon med eksisterende fagsystemer og datakilder er krevende.
- **Ressurser:** Behov for dedikert kapasitet til vedlikehold og videreutvikling etter prosjektets slutt.

Vi takker Nasjonalarkivet for støtten som har vært avgjørende for å realisere dette løftet for kommunal informasjonsforvaltning.

7. BILAGSLISTE

- Bilag 1 – Videreutvikling av metadatafelt for HVD-DCAT og standard for tjenestebeskrivelse CPSV-AP-NO.
- Bilag 2 – Tilpasning av Iconfirm sitt api for prosessregister, til bruk i fagsystem, skjema og mot Felles Datakatalog.
- Bilag 3 - Sjekkliste for arbeid med prosessregister, dataforvaltning og datadeling

Sandefjord kommune

Sandefjordsveien 3

Postboks 2025

3202 Sandefjord

post@sandefjord.kommune.no

www.sandefjord.kommune.no

**SANDEFJORD
KOMMUNE**